

1. مقامات محترم، جناب معاون صاحب و مهمانان گرامی!

برای من افتخار بزرگیست که به نمایندگی از انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان مرکز آسیایی ساسکس حضور شما را به دانشگاه ساسکس خیر مقدم میگویم.

2. انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان هر سال برنامه‌ی مهم آن گفتگوهای امنیتی هرات در افغانستان را در شهر زیبا و تاریخی راه ابریشم یعنی هرات برگزار می‌کند. من افتخار بزرگ اشتراک در دو جلسه گفت و گوهای امنیتی هرات را داشته‌ام که در قلعه تیموریان اعمار شده‌ی قرن 15 برگزار گردید، قلعه‌ای که در دوران اسکندر کبیر ساخته شده است. گفتگوهای امنیتی هرات نمایندگان طیف گسترده‌ای مردم افغانستان که دارای نظریات مختلف هستند، گردهم جمع میکند. انستیتوت مطالعات استراتژیک سعی میکند که با مهمان‌ها به گونه‌ای رفتار شود که مناسب بزرگی و عظمت کنفرانس باشد. متأسفانه، ساختمان‌های دهه 60 دانشگاه ساسکس و ساندویچ بریتانیایی به هیچ عنوان با تاریخ و مهمان‌نوازی موجود در هرات رقابت کرده نمیتواند.

3. به هر حال امیدواریم که همایش و کنفرانس امروز ما که به شکل مشترک سازمان یافته و برگزار گردیده، یک فضای موثر برای بحث کارشناسانه و عمیق‌ای را درباره مسائل مهمی که توسعه و پیشرفت افغانستان را با چالش مواجه ساخته و همچنان موضوعات مرتبط به منافع مشترک میان افغانستان و انگلستان داشته باشیم.

4. امید میکنیم، کنفرانس ساسکس افغانستان حرکتی را بوجود بیاورد که این برنامه به یک آدرس بزرگ و سالم برنامه‌ی سالانه تبدیل شود.

5. باید یادآور شوم که پژوهشگران بین‌المللی و انگلستان برای ایجاد روابط پایدار با همکاران خود در افغانستان تعهد دراز مدت دارند. با توجه به حضور پالیسی‌سازان مطرح از افغانستان در برنامه امروز و از آن جاییکه بسیاری از آنها اکثر اوقات مشغول کارهای تحقیقی و آکادمیک بوده‌اند، همکاری‌هایی زیادی برای تقویت روابط ما قابل پیش‌بینی است. ما به ویژه سیاست‌گذاریم که این دوستان امروز به ما وقت گذاشتند و در ساسکس حضور بهم رسانیدند.

6. همکاری ها میان ما اصطلاح کلیدی در اینجا هست و ما باید توجه خاصی به آن داشته باشیم.
7. افغانستان برای مدت طولانی مرکز تلاش های علمی بین المللی بود، موضوعی که معمولا افغان ها یا در آن نادیده گرفته شدند و یا برای نگهداشتن آن به حد کافی کار صورت نگرفت.
8. تداوم این وضعیت پیامدهای جدی برای افغانستان داشته است. درک موجودیت پایه های ارزش های مدرن در فغانستان را، اکثرا میتوان در تاریخ استعماری آن کشور دریافت. این ارزش ها اکثرا بدون درک درست از آن، توسط عناصر بیرونی در جریان مداخلات بین المللی اخیر در افغانستان جابجا شدند که متأسفانه نتایج آن اکثرا فاجعه بار بوده است.
9. محیط علمی افغانستان بعد از سال 2001، به یک کلیشه ی برای جشن گرفتن افزایش برسیه های تحصیلی در افغانستان توسط افغانها تبدیل شده است. به ویژه افزایش قابل ملاحظه در پایان نامه دکترای تخصصی در مورد افغانستان توسط دانش آموزان افغان.
10. با این وجود، موانع تحقیق همه جانبه در باره افغانستان را نمیشود تنها با نوشتن تعداد زیاد پایان نامه های دکترای توسط دانش جویان افغان در دانشگاه های غرب برداشت. صرف نظر از این که حایز اهمیت هستند.
11. به هر حال، خردمندان و چیزفهمان افغانستانی در طول چندین دهه به شکل فعال و عمیق مصروف مطالعه اوضاع مربوط به کشور خود بوده اند. سهم و مشارکت آنها چشمگیر و متنوع بوده است. با این حال، ما به ندرت چنین محققانی داریم که تجربه ی علمی در نهادهای غربی را داشته اند و از جدیت و احترام لازم برخوردار بوده اند.
12. برای توضیح این موضوع، می توان تعدادی از عوامل را شناسایی کرد.
13. یکی از آنها زبان است: در غرب وقتی زبانهای افغانستان آموزش داده میشود، چنین برنامه ها اغلب توسط نظامی ها پیش برده میشود، نه شخصیت های علمی.

14. یکی از مسائل دیگر مربوط به سبک است. محققان در غرب به درک سبک های مختلف بی میل بوده اند، با آن که این رویکرد به ضرر فهم و درک خودشان بوده است.
15. مسئله ای دیگر تاثیرگذاری جیوپولیتیک در کارهای فکری است. دانشمندان و محققان افغان با حوزه های علمی به سطح جهان بلدیت دارند و در حرکت اند. با این حال اکثر آنها در زمینه مطالعات جغرافیایی که تحت تأثیر تنش های جیوپولیتیکی قرار می گیرند، به نتایجی دست میابند که همکاران شان در غرب یا نخواستند و یا هم نتوانسته اند به آن دست یابند.
16. و در نهایت، ما نباید از ماهیت حمایت اندک دولت های غرب برای همکاری میان محققان افغانستانی و و کشورهای غربی بکاهیم. علاوه بر آن، وقتی چنین پشتیبانی وجود داشته، اکثرا با پروژه های خاص دارای اهداف سیاسی دنبال شده است. این سناریو نتایج را به انحراف برده است، روابط دانشمندان را صدمه زده و محققین انفرادی را در کار توسعه تحقیق مشترک بی انگیزه ساخته است. اما خوشبختانه حضور دانشمندان مطرح عصر فعلی در افغانستان، در واقع اشاره به شکستن موانع کهنه میباشد.
17. در جریان برگزاری این کنفرانس، انستیتوت مطالعات استراتژیک و مرکز آسیایی سسکس هر دو با موانع قابل ملاحظه ی مواجه بودند، اکثرا از طرف جاهای که ما از آنها چنین توقع را نداشتیم. انتظار داشتیم دوستان زیادی امروز در جمع ما میبودند اما به دلیل مشکلات در اخذ ویزای بریتانیا نتوانستیم آنها را با خود داشته باشیم.
18. به هر حال، امیدواریم که برنامه ی امروز در ایجاد ارتباطات سازمانی میان مراکز تحقیقی در افغانستان و انگلستان نقش مهمی را ایفا کند. برای مشارکت بهتر در موضوعات مربوط به پالیسی سازی و تحقیق علمی تسهیلات فراهم شود؛ فضای مناسب برای تحکیم روابط جدید و گفتگوها در مورد افغانستان ایجاد گردد؛ و مهمتر از همه اینکه راه برای تحقیق جامع در کشوری باز شود که با چالش های زیاد سردچار است اما هنوز زیبا و عمیقا شگفت انگیز است.
19. ما از شما تشکر میکنیم که امروز حضور به هم رساندید. و آرزو میکنم یک کنفرانس به یاد ماندنی و پر بار داشته باشید!